

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 23.09.2026
Sayı: 3032

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

49594

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 23.09.2026

Gülcan KİŞ
CHP Mersin Milletvekili

Mersin, Türkiye'nin narenciye üretiminin ve yaş meyve sebze ihracatının en önemli merkezlerinden biridir. Binlerce üretici ailesinin geçimi narenciye üretimine bağlıdır.

Ancak Karadeniz'de yaşanan güvenlik sorunları nedeniyle Türkiye'nin önemli ihracat pazarlarından Rusya Federasyonu ve Ukrayna'ya ulaşımında yaşanan güçlükler, yeni hasat sezonu öncesinde Mersinli narenciye üreticisini ciddi bir belirsizlikle karşı karşıya bırakmıştır.

Üreticimiz bir yandan mazot, gübre, ilaç, sulama, işçilik ve nakliye maliyetlerindeki artışla mücadele ederken diğer yandan ürününü hangi fiyattan ve hangi pazara satacağını düşünmektedir. İhracat kanallarında yaşanabilecek bir daralmanın ilk sonucu bahçedeki alım fiyatlarının düşmesi olacak; bunun bedelini yine üretici ödeyecektir.

Üretenin zarar ettiği, ürünün dalında kaldığı bir tarım düzeni sürdürülebilir değildir. Mersinli üreticinin alın terinin, bir yıllık emeğinin ve bahçesine yaptığı yatırımın korunması kamusal bir sorumluluktur.

Bu çerçevede;

1. Bakanlığınızın 2026 yılı için Mersin'de beklediği toplam narenciye üretim miktarı nedir? Ürün bazında açıklanması mümkün müdür?
2. Mersin'de 2026 yılı narenciye üretim maliyetleri Bakanlığınız tarafından hesaplanmış mıdır? Limon, mandalina, portakal ve greyluft için kilogram başına ortalama üretim maliyeti ne kadardır?
3. Rusya Federasyonu ve Ukrayna'ya yönelik ihracatta yaşanabilecek daralmanın üretici fiyatları üzerindeki muhtemel etkisine ilişkin Bakanlığınız tarafından bir çalışma yapılmış mıdır?
4. İhracat kanallarındaki sorunlar nedeniyle narenciye'nin dalında kalması veya üretici fiyatlarının maliyetin altına düşmesi durumunda Bakanlığınızın uygulayacağı bir müdahale veya destek mekanizması bulunmakta mıdır?
5. Ürünün dalında kalması ihtimaline karşı kamu kurumları eliyle alım yapılması, sanayiye yönlendirilmesi, depolama veya işleme desteği sağlanması seçenekleri değerlendirilmekte midir?

6. Narenciye üreticilerine yönelik ihracat primi, kilogram başına destek, nakliye desteği veya ilave girdi desteği verilmesi planlanmakta mıdır?
7. İhracat pazarlarındaki olağanüstü gelişmeler nedeniyle zarar görecektir üreticilerin borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi veya yeniden yapılandırılması yönünde bir hazırlık bulunmakta mıdır?
8. Narenciye üreticilerinin kullandığı mazot, gübre, zirai ilaç ve sulama girdilerindeki artış dikkate alınarak 2026 yılı için ilave bir destek paketi açıklanacak mıdır?
9. Bakanlığınız, Mersin'deki üretici örgütleri, ziraat odaları, ihracatçı birlikleri ve yerel yönetimlerle narenciye sezonunda karşılaşılabilecek sorunlara ilişkin ortak bir kriz masası oluşturmayı planlamakta mıdır?
10. İhracat kanallarında yaşanabilecek daralma nedeniyle ürünün dalında kalması hâlinde Mersinli üreticinin zararını kim karşılayacaktır? Üreticinin bir yıllık emeğinin korunması için Bakanlığınızın bugün itibarıyla ortaya koyduğu somut eylem planı nedir?